

נשא (267)

נשא את ראש בני גרשון (ד. כב)

לעולם קוראים את פרשת נשא אחר חג השבועות, מדוע? יש לומר: הנה בגמרא (מגילה לא:) מבואר, שקוראים את התוכחה שבפרשת "בחוקותי" קודם חג השבועות, משום "תכלה שנה וקללותיה", ועל דרך זו ניתן לבאר שאת פרשת נשא, שיש בה ברכת כהנים, קוראים אחר חג השבועות, משום "תחל שנה וברכותיה". יש להוסיף, שכך נאמר שם גם על לפני ראש השנה, שקוראים את התוכחה שבפרשת "כי תבא" לפני ראש השנה, משום "תכלה שנה וקללותיה", ואת פרשת "וזאת הברכה" קוראים למחרת הושענא רבה, משום שאז נגמר הדין של ראש השנה, כמובא בזוהר הקדוש שגזר דין הוא בשמיני עצרת, על כן מיד בסיומו קוראים "וזאת הברכה" משום "תחל שנה וברכותיה"

ספר "ומתוך האור"

כל הפא לעבד עבדת עבדה ועבדת (ד. מז)

ופרש"י הוא השיר במצלותים וכנורות שהיא עבודה לעבודה אחרת (ערכין יא). וביתר ביאור מבואר ענין זה ברבינו בחיי: דהנה האדם מחוייב להיות שמח במצוות כשיעשה אותן או יראה אחרין עושין, כי השמחה במעשה המצוות היא מצוה בפני עצמה, וכשם שהמצוה היא עבודה להשי"ת, כך השמחה על המצווה נקראת עבודה, וכן כתיב (כי תבוא כח. ה): "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה", והיינו כי השמחה היא שלימות העבודה. ועל כן היה ענין השיר במקדש ובמשכן בשיר הפה והכלי, שהוא מביא נפש האדם לדרך השמחה, וזהו ביאור דברי חז"ל שדרשו על הפסוק לעבוד עבודה עבודה, איזו עבודה לעבודה, הוי אומר זה השיר, כי היו הלויים מוזהרין ומצווין לשורר בשמחה של מצוות הקרבן, כדי להיות מעשה המצוה בשמחה, עכ"ל.

ספר "להתעורר באהבתך"

חטא בשוגג מקורו במזיד שקדם לו

איש או אשה פי יעשו מקל חטאת האדם וכו' ואשמה הנפש ההוא: והתנודו את חטאתם אשר עשו (ה. ו-ז) צריך להבין למה השוגג צריך כפרה, הלא שגג ולא ידע ומה עשה, אך הוא, הלא השי"ת רגלי חסידיו ישמור ולא יאונה להם כל און, כנודע מכמה מעשיות בגמרא (עין חולין ז.נט). והנה כאשר בא הדבר עבירה לאדם בשוגג והשי"ת לא שמרו, על כרחך הוא שכבר יש בידו חטא ועון כזה במזיד, ואפשר יהיה מעונות שאדם דש בעקביו ולא שם על לבו לשוב, אזי השי"ת אינה לידו דבר עבירה כזאת מעין זה בשוגג, כדי שעל ידי זה ישים על לבו לפשפש גם על המזיד. וזהו שנאמר: "איש או אשה פי

יעשו מקל חטאת האדם", בשוגג, כי חטא הוא שוגג, אזי תדע כי בודאי מקודם "ואשמה הנפש ההיא", במזיד. וזהו שאמר 'נפש' היינו רצון הנפש, על כן "והתוודו את חטאתם", רצ"ל עם חטאתם בשוגג יתוודו על את אשר עשדו מקודם במזיד.

ספר "עלים לתרופה"

ומקה אל מי המרים (ה. כג)

בקדושת השם מצינו שהאותיות צריכות להיות קרובות זו לזה, באופן שיהיו נהגות יחד, שאם לא כן לא חלה קדושה על האותיות. לכן יש איסור לחתוך ולקרוע בין אותיות השם, כי הפרדת האותיות נחשבת כמחיקת השם, וחייבים עליה. גם איש ואשה שזכו, והם נוהגים זה עם זה באהבה ואחווה ושלום וריעות, ומתקיים בהם הפסוק "והיו לבשר אחד", הרי שהאות 'יוד' שבאיש ואות 'ה' שבאשה, כתובות כעת בגוף אחד ממש, ולכן חל עליהם צירוף האותיות. ברם, אם לא זכו, ואין ביניהם דבק טוב, הרי שהאיש והאשה נפרדים, וגופים מחולקים הם, האיש מכאן והאשה מכאן, ואין בהם קדושה, וככתב מחוק דמי.

ואולי, כך כותב בספר "חמודי יצחק", הוא יסוד ההיתר למחוק את שמו של הקב"ה, שנכתב בקדושה, כדי להשכין שלום בין איש לאשתו. משום דבין כך חסר הקיום של "והיו לבשר אחד", וממילא היו"ד והה"א נחלקות כבר זו מזו. כל זה מצביע על הקדושה השוררת בבית היהודי, המתנהל על ערכי התורה. וזאת יש לדעת, יש בכוחו של הבית היהודי לשפוך אור על סביבותיו ולזרוע טהרה וקדושה גם ללא מילים.

רב זילברשטיין שליט"א בספרו "עלינו לשבח"

וכל משרת ענבים לא ישקה (ו. ג)

בגמרא אנו מוצאים שני לימודים מ"וכל משרת". ראשית לומדים מכאן ש'טעם כעיקר' (שטעמו של האיסור הוא כאיסור גופו), ושנית ש'היתר מצטרף לאיסור' (שחצי זית היתר מצטרף לחצי זית האיסור, כדי שיחשב הדבר כאילו נאכל כזית שלם של איסור). לאמיתו של הדבר אין זו מחלוקת, כי אם שני ענינים שונים. 'טעם כעיקר', היינו, שאפילו הרהור עבירה נחשב כעבירה עצמה. 'היתר מצטרף לאיסור', היינו, מי שאינו נושא ונותן באמונה ומערבב ממן פסול בממון כשר, הריהו עשה את כל הונו כחטיבה אחת של איסור, ולפיכך יש לנהוג זהירות יתירה בענינים שבין אדם לחבירו.

ספר "מעניה של תורה" בשם "נועם אלימלך"

פֶּה תִּכְרַכְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹר לָהֶם (ו. כב)

שאלו תלמידיו את רבי אלעזר בן שמוע: במה הארכת ימים, אמר להם מימי לא נשאתי כפי בלא ברכה (סוטה ט.). לכאורה משמע מדברי רבי אלעזר בן שמוע כי הקדמת "אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וצונו וכו'" לנשיאת כפיים היא מידת חסידות גרידא, שהרי הוא השתבח בעצמו שהקפיד כל ימיו שלא לשאת כפיו בלי הקדמת הברכה, עד שהוא מייחס להנהגתו את הסיבה לאריכות ימיו. ודבר פלא הוא, שהרי במה שונה מצות ברכת כהנים משאר מצוות שצריך לברך עליהן מעיקר הדין ולא ממידת חסידות? אכן משמע קצת מכאן שמצוה זו של ברכת כהנים אינה דומה למצוות אחרות לעניין ברכה, שכן בשאר המצוות קיומה של המצוה היא על ידי עשיית המעשה, ואילו במצות נשיאת כפיים הרי גוף המצוה הוא ברכה "יברכך ה' וישמרך וכו'". וכן כתב שם הרד"ל שם, שבהכרח יש לפרש כי הסיבה שרבי אלעזר בן שמוע השתבח בכך שלא נשא כפיו בלא ברכה, כיוון שבני דורו לא היו רגילים לברך לפני ברכת כהנים, משום שהמצוה עצמה היתה ברכת ואין ברכה על ברכה.

שבע יפול צדיק וקם

וַיְהִי בַּיּוֹם פְּלוֹת מֹשֶׁה לְהִקָּים אֶת הַמִּשְׁכָּן (ז. א)

ולא נאמר ביום הקים, מלמד שכל שבועת ימי המילואים, היה משה מעמידו ומפרקו, ובאותו היום העמידו ולא פרקו, לכך נאמר ביום כלות משה להקים, אותו היום כלו הקמותיו. (רש"י). צריך להבין, למה צריך משה להעמידו ולפרקו ולא עלתה בידו להעמידו מיד לקיום תמיד? ביאר הרב אפשטיין זצ"ל, שהלימוד בזה שכדי לזכות להקים דבר גדול, צריך האדם להשתדל שוב ושוב עד שיצליח לבסוף. יסוד גדול וחשוב זה בעבודת האדם נתפרש בפסוק: "כי שבע יפול צדיק וקם ורשעים יכשלו ברעה" (משלי כד. טז), ופירש הרלב"ג שמילת שבע מורה על הרבה פעמים, אפילו יותר משבע. אנשים חושבים שההבדל בין הצדיק לרשע הוא שהרשע נופל והצדיק אינו נופל, מעיד הפסוק שזה לא נכון, גם הצדיק נופל הרבה פעמים, אבל החילוק הוא שהרשע נופל ונשאר בנפילתו, לעומתו הצדיק כשנופל קם שוב וממשיך בדרך הטובה.

וַיְהִי הַמִּקְרִיב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת קָרְבָּנוֹ (ז. יב)

כתב מרן הבית יוסף בדרשותיו, שלפיכך פרטה התורה את קורבנות כל נשיא ונשיא למרות שהיו שוים בקרבנותיהם ואפשר היה לכללם בפרשת אחת, משום שלמרות שהביאו אותו קרבן ממש, היו לכל אחד מהם כוונות אחרות נשגבות ועילאיות, כל אחד כפי מהות שבטו ושערו במוחו. ומכאן נלמד, שגם אם ישראל חלוקים בדרגותיהם ובכוונותיהם, הרי המעשה אחד הוא, כולם מקיימים אותן מצוות, כל אחד בכוונתו, והכל עולה לרצון לפני אדון כל.

ספר "מעין השבוע"

הלכה: סחורה בפירות שביעית

אסור מן התורה לעשות סחורה בפירות שביעית: דהיינו לקנות או ללקוט פירות על מנת למכרם שנאמר: "והיתה שבת הארץ לכם לאוכלה" (ויקרא כה. ו). ודרשו חז"ל לאכול ולא לסחורה. יש הסוברים שאין איסור זה אלא מדרבנן. האיסור הנ"ל אמור גם אם המוכר יאמר שאינו מבקש שכר אלא עבור טירחתו, ואף שהלוקח יאמר שאינו משלם אלא עבור הטירחה. אין איסור סחורה אלא על מי שליפט פירות רבים, או קיבל פירות רבים על מנת למכרם, אבל אם ליקט מעט משדהו או משדה אחר וכן אם קיבל או קנה מעט, ואפילו אם לקיטת אותם פירות או קנייתם היתה כדי למכרם לאחרים, רשאי הוא למכרם, ורשאי להרויח ממכירתו, אך המוכר צריך לנהוג בדמים בקדושת שביעית, וכן הלוקח צריך לנהוג בפירות בקדושת שביעית.

ספר "פירות שביעית"

פתגם: גם אם אתה המוכיל, לך לצד חבר

ספר "שמחלה"

חקירה: חציצה בטבילה: דבר המקפיד עליו חוצץ, משום שעומד להסירו, או משום שהוא דבר חשוב בעינו. (ברכת אברהם סוכה ו: רוב המקפיד א)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: הברדל ברור: באמצע השבוע נקלע יהודי לבית הכנסת של 'מתקדמין' ולא מצא שם מניין לתפילה. נתברר לו, כי רק בשבתות מתאספים שם יהודים לתפילה ובשאר ימות השבוע איש לא יראה ולא ימצא. נענה אותו יהודי ואמר במנוח ראשו: התדעו מה הברדל בין לחם המן שהיה יורד לבני ישראל במדבר לבין בית הכנסת כזה? שאת המן היו מלקטין ומוצאים בכל ימות השבוע, ובשבת לקטו ולא מצאו. ואילו בבית הכנסת כזה, ביום השבת מלקטין ומוצאים אנשים למנין, ובכל ימות השבוע מלקטין למנין ואין מוצאים.

ספר "חזק וחלק" חלק ד' (דף כא)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, הוסה אסתר בת רחל בחלא קטי, אברהם בן רבקה, מאיר בן גבי וזוירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, שש בנימין בן קארין מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליו, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליוה, רישרד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמנונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרשין היימה שמחה. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה, הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'ייזל לאוני. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מורים משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. שמחה בת קמיר. מיכאל צ'רלי בן ג'ולייט אסתר.

